

D26 1977

1977, 10. listopad, Praha. – Otevřený dopis konferenci v Oldenburgu o zákazu výkonu některých povolání (tzv. Berufsverbot) z politických důvodů uplatňovaném v SRN.

Vážení účastníci konference,

jako signatáři Charty 77, usilující o dodržování zákonů o lidských právech, přirozeně podporujeme cíle vaší konference, na níž se zabýváte protidemokratickou praxí „Berufsverbotu“ v NSR,¹ která – podle našeho tisku – postihuje přes tři tisíce občanů.

Domníváme se stejně jako vy, že zákaz výkonu některých povolání z politických důvodů ohrožuje nejen vývoj demokratické a humánní společnosti v NSR samé, ale demokratický a mírový vývoj v Evropě vůbec, jak se praví ve výzvě vašeho pracovního výboru. Takový zákaz je porušením mezinárodních paktů o občanských, politických, hospodářských, sociálních a kulturních právech, k jejichž dodržování se zavázaly všechny evropské státy mj. podpisem helsinských dokumentů. Je rovněž výrazem protidemokratických metod, jimiž se konzervativní síly v různých zemích Západu i Východu snaží uchovat svá privilegia na účet rovnosti občanských svobod.

Víme z vlastní zkušenosti, jak tíživá může být praxe „Berufsverbotu“ pro postižené; je však škodlivá i společensky, protože zbavuje občana práva společenského uplatnění a společnost připravuje o schopnosti a znalosti jejích členů. Vždyť v Československu nemohou desetitisíce lidí vykonávat práci odpovídající jejich přání, schopnostem a vzdělání – nesmějí vykonávat kvalifikované dělnické zaměstnání, pracovat jako právníci, lékaři, vědci, novináři, učitelé, nemohou vydávat svá díla či vystavovat obrazy – prostě proto, že před devíti lety nesouhlasili s intervencí zemí Varšavské smlouvy do Československa, že požadují dodržování zákonů. Jen letos ztratilo několik set lidí zaměstnání jen proto, že podepsali Prohlášení Charty 77, nebo dokonce že jen odmítli hlasovat na schůzích proti tomuto dokumentu, který jim přitom nikdo nedal ani přečíst.

Boj proti „Berufsverbotu“ je tedy i naším zápasem; věříme, že naše úspěchy na sebe nenechají dlouho čekat.

Vaši

dr. Jiří Hájek, Marta Kubišová, dr. Ladislav Hejdánek mluvčí Charty 77

· ČSDS, sb. Charta 77. – Strojopis, průpis.

1 V lednu 1972 přijaly vláda Spolkové republiky a Spolková rada Zásady týkající se členství státních zaměstnanců v extremistických organizacích, kterými se mělo řídit posuzování uchazečů o veřejnou službu v SRN. Usnesení, jež ve veřejných diskusích dostalo název „výnos

proti radikálům“; bylo v jednotlivých spolkových zemích vykládáno zcela rozdílně a často vedlo k rozhodnutím ostře kritizovaným jak v samotném Německu, tak v zahraničí. Konferenci v Oldenburgu organizoval Akční výbor proti „berufsverbotu“ v listopadu 1977 jako přípravu na třetí Russelův tribunál o zákazu zaměstnání z politických důvodů v SRN ve Frankfurtu nad Mohanem (28. března – 4. dubna 1978). Iniciátorem tribunálu byl britský filozof a logik Bertrand Russel (1872–1970), nositel Nobelovy ceny za literaturu (1950). První Russelův tribunál byl svolán v roce 1967 do Stockholmu, aby odsoudil válečné zločiny ve Vietnamu, druhý tribunál se roku 1973 zabýval situací v Latinské Americe, čtvrtý v Rotterdamu roku 1980 pronásledováním Indiánů v Americe.

Plné znění: In: *Listy*, roč. 8 (1978), č. 1, s. 58.

Zkrácený text: *České slovo*, roč. 22 (1977), č. 11, s. 8. Komentář: *Informační materiály*, č. 29, r. 1977 • Müller, Adolf: Opozice v NSR. In: *Listy*, roč. 7 (1977), č. 1, s. 33 • Týž: Co se děje v Německu. In: *Listy*, roč. 8 (1978), č. 2, s. 38.